

Janja Žitnik, **Orel in korenine med "brušenjem" in cenzuro**, Zbirka ZRC 6, Ljubljana 1995, 242 str.

Literarna zgodovinarica in germanistka Janja Žitnik ponuja bralcu v branje že svojo tretjo knjigo, s katero nadaljuje cikel objav o ameriškoslovenskem pisatelju in novinarju Louisu Adamiču, ki je, poleg obravnav še nekaterih izseljenskih književnikov, bolj ali manj ves čas prisoten v njenem znanstvenem delu. Tako je tudi v primeru njene zadnje književne izdaje *Orel in korenine med "brušenjem" in cenzuro*, ki je izšla v zbirki Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. Gre za predelano in dopolnjeno vsebino osrednjega dela magistrske naloge Žitnikove, zagovarjane na Oddelku za germanistiko FF leta 1989.

V njej avtorica razloži usodo rokopisa Adamičeve zadnje knjige *Orel in korenine* in sicer v kontekstu življenjepisa Louisa Adamiča in vplivov, ki so jih imeli posamezniki, predvsem žena Stella ter nekateri ožji Adamičevi prijatelji, na pisateljevo ustvarjanje. Žitnikova omenja in analizira vse, po njenem, do sedaj obstoječe rokopise Orla in korenin, ki se nahajajo v ameriških in slovenskih arhivih in knjižnicah. Jedro vsebine njene knjige temelji na primerjavi omenjenih rokopisov s končno redakcijo Adamičeve zadnje knjige, iz katere je avtorica z natančnostjo ugotovila vrste uredniških posegov (število neobjavljenih poglavij, izpuščenih odlomkov, opomb, posameznih stavkov in povedi), ki jih v nadaljnji že omenjeni primerjavi še razgradi predvsem v poglavjih *Oblikovne spremembe*, *Manjše vsebinske spremembe*, *Neobjavljena poglavja*.

Ker je delo Janje Žitnik strogo strokovno in namenjeno predvsem literarnim zgodovinarjem, je laičnemu bralcu težko potegniti še kakšne globlje, za širšo publiko zanimivejše podatke o razlikah med pisateljevimi rokopisi in tiskanim delom. Gotovo pa bodo poznavalci ali tisti, ki jih Adamičevo književno delo tudi sicer zanima, našli v knjigi Orel in korenine med "brušenjem" in cenzuro, ustrezna strokovna pojasnila za nastalo razlikovanje.

Breda Čebulj - Sajko